

CJV-gebouw, 18 september 2022

veertiende zondag na Trinitatis
Startzondag

ds. Johan Meijer

gelezen: Psalm 8

titel: Als liefde een boom was

overdenking

*Gemeente van onze Heer Jezus Christus,
lieve mensen van God.*

De Bijbel reikt ons beeldspraak aan. Een enorme rijkdom aan beelden komt voorbij. Afgelopen woensdag waren we samen om een begin te maken met het voorbereiden van Thomasvieringen in het nieuwe seizoen. Een drieluik met vieringen in het najaar (over twee weken), aan het einde van de winter en op de grens van voorjaar en zomer. Een drieluik van Bijbelse dieren en hun symbolische betekenis. Daarvoor hebben we met genoeg het boek 'dieren in de Bijbel' doorgebladerd met elkaar. En we ontdekten de grote rijkdom aan dieren die in de Bijbel voorkomen, ieder met een eigen veelal symbolische betekenis. De duif bijvoorbeeld als boodschapper, als bringer van het Goede Nieuws dat er land in zicht is, nieuw leven, door een groen takje terug te brengen in de Ark, de duif ook als symbool van vrede, zo passend bij de Vredesweek die gisteren begonnen is. Angstaanjager Leviathan, een zeebeest dat overwonnen is door de Eeuwige, staat in de Thomasviering van 2 oktober centraal, iedereen is daarbij van harte welkom.

Ons meerjarenthema Groen Geloven gaat door in het seizoen dat wij vandaag officieel beginnen. Het Team Groen Geloven, dat samen met Jorien Beunk deze Startzondag heeft voorbereid, heeft nog meer plannen, waar u gaandeweg het seizoen meer van zult merken. Vandaag staat er een boom centraal, ook zo'n krachtig beeld. De Bijbel kent een keur aan bomen en hun symbolische betekenis. Zoals de boom van Psalm 1, die we lazen vanmorgen. Met deze Psalm opent het boek met 150 Psalmen. Startpsalm op Startzondag. Opening van het programma dat in de Psalmen onthuld wordt, als was het een troonrede waarin onthuld wordt wat er komen gaat. Maar dan minder wollig en verhullend of politiek correct. Psalm 1 legt meteen de kern bloot: het zal in dit boek gaan over de Wet van de Heer, de Thora van de Eeuwige. En dat in de vorm van gedichten, liederen, om te beginnen met een kort maar krachtig lied. En de krachtige beeldspraak van een boom wier wortels in het water reiken, de boom van het Recht is geplant aan het Bronwater van vrede en gerechtigheid.

De boom van Psalm 1 is een mens, beeldspraak van een mens die het goede zoekt en niet meegaat in het kwaad, in de weg die zondaars betreden en niet aan tafel zit met spotters, maar vreugde vindt in de wet van de Eeuwige. Die Simchat Thora vindt, vreugde der wet: op 17 en 18 oktober valt het joodse feest met deze naam. Vreugde vinden in een wet, dat klinkt misschien vreemd in een tijd waarin wij ons de wet niet laten voorschrijven en er felle protesten zijn tegen opgelegde wetten, denk aan de stikstofwet. Een wet heeft de bijmaak dat er vanalles niet mag en dat je vooral veel moet, dat jouw vrijheid wordt begrensd en je straf krijgt als je afwijkt. De Psalmen, Psalm 1 voorop, laten zien hoe mooi en gaaf de Wet van de Heer is, hoe levenswekkend de Schepper deze heeft bedacht is en hoeveel echte levensvreugde je er in kunt vinden. Gelukkig is de mens die zich verdiept in de wijsheid die God als levensweg voor ons ontworpen en geschapen heeft.

Die mens is als een boom. Kijk die boom, die vol van vruchten is. Het lijkt de appelboom midden in mijn tuin wel. Wat gaf deze boom, zo anders dan de vorige jaren veel appels en wat was het een vreugde om er appelmoes van te maken en een appeltaart en een appelcake, een vreugde om te maken, een vreugde om er van

te delen. Zorgvuldig omgaan met wat de natuur je geeft en er zuinig op zijn, dat is één. Maar echt intens genieten van wat je gegeven is, dat is de bron van ware vreugde. Als het gaat over milieu, klimaat, duurzaamheid en al die thema's, dan heeft dat vaak iets strengs en waarschuwend en zurigs of verbetens vanuit de hoek die zich er zorgen over maakt. 'Al dat groene gepraat, wat moet je er mee?' Je redt er de wereld niet mee. Wat kunnen wij nu doen en bijdragen? In m'n eentje verander ik toch niets aan de klimaatcrisis. Beetje zurig, dat is vaak de smaak van het gesprek over klimaat en duurzaamheid. Beetje grimmig soms ook. Maar wat is er ook veel moois en verdiepends te ontdekken als je er voor open gaat. Als je open gaat voor groener leven, en voor groener geloven. Nee, je redt er de wereld niet mee, maar is de omkering van één hart niet ook van grote waarde in de ogen van de Heer. De gelijkenissen over het verloren schaap (vorige week op het rooster) laat dat toch zien. De vreugde om de omkering van één schaap. En zegt een bekende joodse wijsheid niet: wie één mens redt, redt de hele wereld? Woorden die op het monument bij het Verzetsplein staan. Wat als we van noodzaak om ons bewuster te worden van de Schepping en de Schepper een vreugde zouden maken, vreugde om de Thora die God zo zorgvuldig geplant heeft als een Levensboom.

Zie die boom die daar aan het water staat, de wortels diep in de Bron van leven. Op tijd draagt hij vrucht en die vruchten smaken heerlijk. Maar niet alleen in de oogsttijd is de boom op z'n best, in alle seizoenen is hij van grote waarde. Neem het moment dat hij in bloei staat, ik denk dan even weer aan de appelboom in mijn eigen tuin. Die fantastische appelbloesem, de jeugd van de boom. En dan komt het blad aan de takken. Onder het bladerdak van grote bomen kun je schuilen en schaduw vinden, en dak boven je hoofd. En de stam die, hoe ouder die is, hoe omvangrijker jou energie kan geven, warme zachte lieve energie. Hoe smalend deden velen over prinses Irene die bomen knuffelde, maar hoezeer doet zij haar naam Irene, Vrede aan en hoe vol aandacht leeft zij bij de natuur. Een voorbeeld voor ons allen en niet om uit te lachen, maar om na te volgen.

Zie die boom daar aan het water staan, wat een lust voor het oog, wat een vreugde voor het hart. Geplant aan stromen water. Is dat ook het beeld van onze gemeente? Of van de gezamenlijke kerken in Borne, Hertme en Zenderen? Is het beeld van de geloofsgemeenschappen alhier en in het land en in de wereld dat van een gezonde, bloeiende, vruchtdragende boom, waar je vol vreugde naar kijkt en intens van geniet? Zijn wij een inspirerend bos? Is het een diepe vreugde om er deel van uit te maken? Gaan wij met vreugde aan de Tafel van de Heer? Volgende week is het Avondmaal, zien we daar naar uit? Vinden we het nog wel oprecht fijn om samen te zijn?

Stel dat liefde een boom is, en stel dat jij die boom bent. Straal je het uit? Straal je liefdevolle energie uit? Geef je aandacht? Ben je schuilplaats voor wie geen onderdak heeft? Ben je schaduw voor wie het in de hete zon niet uit kan houden? Draag je een voedzame vrucht aan? Zijn je takken als een omarming? Reiken je wortels tot diep in de Levensbron? Ben je beeld van God? Draag je uit dat je blij bent met zijn Thora, zijn levensweg? Ben jij de mens die gelukkig genoemd kan worden, als een boom geplant aan stromend water? En ben je bereid om uitnodigend te zeggen tegen anderen in al hun verscheidenheid: Zullen wij een bos beginnen?

Amen: 'dat betekent: dat het zo zal mogen zijn'.

zegen (tekst Johan Meijer, 2021)

Ik wens jou toe dat jouw wortels gevoed worden met heel veel liefde van je ouders en lieve mensen om je heen.

Ik wens jou toe dat jouw leven beschermd mag worden door een sterke schors, zodat je veilig kunt opgroeien.

Ik wens jou toe dat je takken hoog naar de zon mogen reiken, dat je bladerdak bescherming heeft en lucht mag ademen

Ik wens jou toe dat je een mooie, gelukkige boom mag zijn, en dat samen met alle andere bomen een prachtig, kleurig bos mag vormen.

In de Naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest

Amen